EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 16.12.2015.
COM(2015) 647 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Međunarodni položaj javnih tijela koja su zadužena za upravljanje javnim dugom ili u njemu sudjeluju i središnjih banaka u trećim zemljama na temelju Uredbe (EU) br. 596/2014 o zlouporabi tržišta

1. UVOD

Člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 596/2014 o zlouporabi tržišta (dalje u tekstu: „MAR")[1] omogućuje se izuzeće država članica, uključujući članicu federacije, u slučaju države članice koja je federalna država, članica Europskog sustava središnjih banaka (ESSB), ministarstava, agencija ili subjekata posebne namjene jedne države članice ili više njih ili osoba koje u njihovo ime provode transakcije, naloge ili postupke u svrhu monetarne i tečajne politike te politike upravljanja javnim dugom, od primjene MAR-a.

Takvo izuzeće od primjene MAR-a može se, u skladu s člankom 6. stavkom 5. MAR-a, proširiti na određena javna tijela koja su zadužena za upravljanje javnim dugom ili u njemu sudjeluju te središnje banke trećih zemalja Delegiranim aktom Komisije u skladu s člankom 35. MAR-a.

Ovim izvješćem ocjenjuje se međunarodni položaj javnih tijela koja su zadužena za upravljanje javnim dugom ili u njemu sudjeluju i središnjih banaka u trećim zemljama s ciljem ocjene prikladnosti proširenja prethodno navedenog izuzeća.

2. PRAVNA OSNOVA IZVJEŠĆA

Člankom 6. stavkom 5. podstavkom 2. MAR-a od Komisije se zahtijeva da do 3. siječnja 2016. izradi i podnese Europskom parlamentu i Vijeću izvješće u kojem se ocjenjuje međunarodni položaj javnih tijela koja su zadužena za upravljanje javnim dugom ili u njemu sudjeluju i središnjih banaka u trećim zemljama. U smislu sadržaja, člankom 6. stavkom 5. podstavkom 3. MAR-a utvrđeno je da bi izvješće Komisije trebalo sadržavati usporednu analizu položaja tih tijela i središnjih banaka unutar pravnog okvira trećih zemalja kao i norme upravljanja rizicima koji se primjenjuju na transakcije u koje stupaju ta tijela i središnje banke u tim jurisdikcijama. Dodatno, člankom 6. stavkom 5. podstavkom 3. MAR-a utvrđeno je da bi Komisija, ako se u izvještaju iznosi zaključak, posebno s obzirom na usporednu analizu, da je odgovornosti središnjih banaka tih trećih zemalja u području monetarne politike potrebno izuzeti od obveza i zabrana iz MAR-a, trebala proširiti prethodno navedeno izuzeće i na središnje banke tih trećih zemalja.

3. TEHNIČKI DOPRINOS ESMA-E I RAZMOTRENE JURISDIKCIJE

Uzimajući u obzir općenitu narav financijskih tržišta i razlike u pravnim okvirima trećih zemalja i norme upravljanja rizicima primjenjive na transakcije u jurisdikcijama trećih zemalja, Komisija je 21. listopada 2013. zatražila od ESMA-e da za potrebe ocjenjivanja utvrdi najvažnije jurisdikcije trećih zemalja. Pri sastavljanju tih popisa trećih zemalja, Komisija je ESMA-u pozvala da, po potrebi, uzme u obzir doprinos nadležnih tijela i sudionika na tržištu, a za popis prioritetnih trećih zemalja, da u obzir uzme samo zemlje sa značajnim obujmom transakcija u području primjene MAR-a. ESMA je 25. studenoga 2013. Komisiji dala tehnički doprinos koji sadržava kriterije za određivanje prioritetnog i

[1] Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

nominativnog popisa trećih zemalja. Dodatno, ESMA je Komisiji dala preporuke u pogledu uspostave postupka odabira i elemenata koje je potrebno uzeti u obzir pri procjeni trećih zemalja.

Za potrebe ocjene trećih zemalja, ESMA je smatrala prikladnim uzeti u obzir i osloniti se na metodologiju Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) za utvrđivanje jurisdikcija sa sustavno važnim financijskim sektorom za koji je MMF-ov Program procjene financijskog sektora (FSAP) obavezan. Prema mišljenju ESMA-e, metodologija MMF-a kombinira veličinu i međusobnu povezanost financijskog sektora svake od zemalja i stoga uzima u obzir dimenziju financijskih tržišta. Prema MMF-u, ova skupina zemalja pokriva gotovo 90% globalnog financijskog sustava i 80% globalne gospodarske aktivnosti te uključuje većinu država iz skupine G20 i članica Odbora za financijsku stabilnost (*Financial Stability Board*, FSB). Nadalje, ESMA je primijenila dva dodatna kriterija: prvi, da su zemlje na popisu „visokorizičnih jurisdikcija koje ne surađuju" prema Međunarodnoj skupini za financijsko djelovanje (*Financial Action Task Force*, FATF), kojom se utvrđuju zemlje sa strateškim nedostacima u mjerama borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, i drugi, da nisu potpisnice Multilateralnog memoranduma o razumijevanju (MMoU) IOSCO-a.

Nakon što je iz studije isključila države članice EU-a i EGP-a te uključila Tursku kao državu kandidatkinju EU-a, Komisija je sastavila popis od 13 jurisdikcija (Australija, Brazil, Kanada, Kina, Hong Kong PUR, Japan, Indija, Meksiko, Singapur, Južna Koreja, Švicarska, Turska i Sjedinjene Američke Države). Komisija se u svojem izvješću odlučila usredotočiti na te jurisdikcije kako bi odlučila o prikladnosti produženja izuzeća od obveza i zabrana utvrđenih MAR-om.

4. VANJSKA STUDIJA

U cilju provedbe sveobuhvatne ocjene međunarodnog položaja javnih tijela trećih zemalja, priprema ocjene naručena je od neovisnih ugovaratelja, Centra za studije europskih politika (CEPS) i Sveučilišta u Bologni (dalje u tekstu: „vanjski ugovaratelji"). Vanjski su ugovaratelji 12. lipnja 2015. Komisiji dostavili izvješće pod naslovom "Studija o izuzeću središnjih banaka trećih zemalja i drugih subjekata temeljem Uredbe o zlouporabi tržišta i Uredbe o tržištima financijskih instrumenata " (dalje u tekstu: „vanjska studija"). Za potrebe provedbe vanjske studije, vanjski ugovaratelji proveli su anketu i upitnik namijenjene središnjim bankama trećih zemalja, pravno i ekonomsko istraživanje te analizu odgovarajućih podataka. Nadalje, vanjska studija temeljila se na ekonomskoj analizi mandata i operativnih postupaka središnjih banaka i uredâ za upravljanje javnim dugom (dalje u tekstu: „UUJD") te pravnoj analizi tržišnog konteksta i operativnih i pravnih okvira primjenjivih na središnje banke i UUJD-ove trećih zemalja.

Kako bi ocijenili mogućnost dodjele izuzeća od zahtjeva MAR-a središnjim bankama i UUJD-ovima, vanjski ugovaratelji uspoređuju pravila primjenjiva u svakoj od razmotrenih jurisdikcija s onima u MAR-u. Vanjskom studijom određeni su kontekst i okvir za svaku od jurisdikcija, utvrđena je razina transparentnosti i zaštite sustava i uzeta su u obzir, između ostalog, pravila namijenjena zabrani i kažnjavanju trgovanja na temelju povlaštenih informacija od strane članova osoblja središnjih banaka i UUJD-a, izuzeća od uredbe o

zlouporabi tržišta u monetarnoj i tečajnoj politici te politici upravljanja javnim dugom koje provode središnje banke ili UUJD-ovi te pravila ponašanja članova osoblja u pogledu korištenja povjerljivim informacijama, transakcija imovine u privatne svrhe te neovisnosti i sukoba interesa.

5. ANALIZA JURISDIKCIJA

Uzimajući u obzir ovlaštenje temeljem članka 6. stavka 5. MAR-a u pogledu pripreme ovog izvješća, usporedna analiza utvrđenih jurisdikcija nije iscrpna i posebno se temelji na analizi unutarnjih pravila ponašanja i/ili etici primjenjivoj na središnje banke i UUJD-ove, pravilima o ograničavanju osobnog korištenja povjerljivim informacijama, trgovanju imovinom od strane članova osoblja za svoj račun, mjerama koje potiču neovisnost članova osoblja, kao i normama upravljanja rizicima i pravilima ponašanja i/ili etici koje trebaju primjenjivati članovi osoblja te dostupnosti učinkovite provedbe temeljem unutarnje usklađenosti[2].

- **Australija**

Središnja banka Australije: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje. Središnja banka Australije (RBA) nije formalno izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Jednako tako, nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. RBA pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne temeljem nekoliko pravnih odredbi i važećeg unutarnjeg kodeksa ponašanja te im je onemogućeno aktivno trgovanje financijskim instrumentima u osobne svrhe. Pored toga, od članova osoblja zahtijeva se očuvanje neovisnosti od interesa trećih strana te moraju izbjegavati sukobe interesa. Članove osoblja se prilikom zapošljavanja upoznaje s postojanjem i primjenjivošću unutarnjeg kodeksa ponašanja te se redovito ispituje njihovo poznavanje istog. Ovisno o stupnju ozbiljnosti povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu, ovisno o ozbiljnosti slučaja, uključivati i okončanje radnog odnosa.

Australski Ured za financijsko upravljanje: Članovi osoblja UUJD-a podliježu relevantnim pravilima o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. UUJD i UUJD-ovi trećih zemalja nisu izuzeti od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Članove osoblja obvezuju opći propisi kojima se norme upravljanja rizicima primjenjuju na vladina tijela te imaju obvezu čuvanja poslovne tajne. Zabranjeno im je i korištenje povlaštenim informacijama te im je onemogućeno trgovanje financijskim instrumentima koje izdaje UUJD, moraju nadalje očuvati neovisnost od interesa trećih strana te izbjegavati sukobe interesa. Uveden je položaj kontrole unutarnje usklađenosti u svrhu nadgledanja primjene unutarnjih pravila ponašanja, ispitivanja kršenja i, u slučaju potrebe, izvješćivanja vanjskih tijela. Ovisno o ozbiljnosti slučaja, disciplinske mjere mogu varirati od ukora do otpuštanja s radnog mjesta.

[2] *Vidi* sažetak analize i kriterijâ u Prilogu ovom izvješću.

- **Brazil**

Središnja banka Brazila: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini kaznene prekršaje. Nacionalna središnja banka nije formalno izuzeta od pravila o zlouporabi tržišta. Jednako tako, nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. U središnjoj banci na snazi je operativni pravilnik o transakcijama otpuštanja i stjecanja financijskih instrumenata te se dosljedno primjenjuju učinkovite norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Iako ne postoje pravila kojima je zabranjeno izravno trgovanje unaprijed određenom imovinom ili financijskim instrumentima u privatne svrhe, članovi osoblja moraju se suzdržati od korištenja povlaštenim informacijama ili sukoba interesa koji proizlaze iz njihova položaja u središnjoj banci. Članovi osoblja također imaju obvezu očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana te moraju izbjegavati sukobe interesa. Etičko povjerenstvo obavještava osoblje o pravilima ponašanja, prati njihovu primjenu i poduzima disciplinske mjere u slučaju kršenja pravila. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja do otpuštanja s radnog mjesta.

Državna riznica Brazila: UUJD i/ili UUJD-ovi trećih zemalja nisu izuzeti od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Ne postoji ni poseban operativni pravilnik o otpuštanju ili stjecanju financijskih instrumenata. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne na temelju nekoliko zakonskih odredbi i važećih unutarnjih pravila ponašanja te im je bez iznimke zabranjeno korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Utvrđena su posebna i detaljna pravila na temelju kojih je članovima osoblja eksplicitno zabranjeno trgovanje financijskim instrumentima koje izdaje UUJD ili drugi vladini subjekti, osim ako se primjenjuju specifični i strogi uvjeti. Članovi osoblja moraju čuvati neovisnost od interesa trećih strana i izbjegavati sukobe interesa. Interno etičko povjerenstvo nadgleda primjenu unutarnjih pravila ponašanja i poduzima disciplinske mjere u slučaju kršenja istih. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja do otpuštanja s radnog mjesta.

- **Kanada**

Banka Kanade: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. Nacionalna središnja banka nije formalno izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija, no izuzeta je od pravila o manipuliranju tržištem. Nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Središnja banka za provedbu svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne, temeljem koje je zabranjeno korištenje ili pokušaj korištenja povlaštenim informacijama iz privatnih interesa. Važeća pravila o trgovanju financijskim instrumentima u osobne svrhe oblikovana su prema položaju člana osoblja. Od članova osoblja zahtijeva se očuvanje neovisnosti od interesa trećih strana i izbjegavanje sukoba interesa. Upravni odbor

središnje banke zajedno s uredom odgovornim za usklađenost osnovao je povjerenstvo koje nadgleda provedbu kodeksa ponašanja te ga revidira, širi znanje i poduzima disciplinske mjere u slučaju kršenja istog. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

Ministarstvo financija Kanade: Članovi osoblja UUJD-a podliježu zabrani trgovanja na temelju povlaštenih informacija, nezakonitog objavljivanja povlaštenih informacija i svih oblika manipuliranja tržištem, kao i relevantnim administrativnim i kaznenopravnim sankcijama. UUJD nije izuzet od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija, postoji samo izuzeće od pravila o manipuliranju tržištem. UUJD-ovi trećih zemalja nisu izuzeti od predmetnih pravila. Primjenjuju se jednake norme upravljanja rizicima kao i u središnjoj banci. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne te im je bez iznimke zabranjeno korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Članovima osoblja onemogućeno je ulaganje u financijske instrumente koji uzrokuju stvarne ili potencijalne sukobe interesa. Nadalje, članovi osoblja podliježu obvezi neovisnosti te se od njih očekuje izbjegavanje sukoba interesa. Uveden je položaj kontrole unutarnje usklađenosti u svrhu nadgledanja primjene unutarnjih pravila ponašanja, pridržavanje kojih je dio ugovora o radu, istraživanja prijave povrede dužnosti i izvješćivanja vanjskih tijela o istima.

- **Kina**

Narodna banka Kine: Članovi osoblja središnje banke podliježu svim pravilima o zabrani trgovanja na temelju povlaštenih informacija, nezakonitog objavljivanja povlaštenih informacija i manipuliranja tržištem te kršenje predmetnih pravila čini administrativne i/ili kaznene prekršaje. Središnja banka izuzeta je od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Međutim, takvo se izuzeće ne primjenjuje na središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje opće i posebne norme upravljanja rizicima. Usklađenost s predmetnim normama rutinski se provjerava unutarnjim usklađivanjem i revizijom. Članovi osoblja podliježu strogoj obvezi čuvanja poslovne tajne, koja se primjenjuje i nakon prestanka radnog odnosa. Članovima osoblja također je bez iznimke zabranjeno korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Primjenjuju se ograničenja u pogledu ulaganja i posjedovanja imovine i financijskih instrumenata. Članovi osoblja podliježu obvezi neovisnosti od interesa trećih strana i izbjegavanja sukoba interesa. Uveden je položaj kontrole unutarnje usklađenosti u svrhu nadgledanja primjene unutarnjih pravila ponašanja. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i otpuštanje s radnog mjesta.

- **Hong Kong**

Monetarno tijelo Hong Konga: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. S obzirom da Monetarno tijelo Hong Konga pripada izvršnoj podružnici, postoji samo *de facto* izuzeće od

pravilâ o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Monetarno tijelo Hong Konga pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima i pridržava se unutarnje politike ulaganja i postupovnih priručnika. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne temeljem nekoliko zakonskih odredbi i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama iz privatnih interesa. Članovima osoblja zabranjeno je ulaganje u financijske instrumente koje izdaju subjekti koji podliježu nadzoru te se od njih očekuje očuvanje neovisnosti od interesa trećih strana i izbjegavanje sukoba interesa. Odjel za upravljanje i ljudske resurse nadležan je za primjenu unutarnjeg kodeksa ponašanja kojeg odobravaju vanjska regulatorna tijela. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

Ured za financijske usluge i riznicu Hong Konga: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. UUJD je *de facto* izuzet od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Izuzeća se ne primjenjuju na UUJD-ove trećih zemalja. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama iz privatnih interesa. Članovi osoblja ne smiju se upuštati u privatna ulaganja koja mogu dovesti do stvarnog ili prividnog sukoba interesa s njihovim službenim dužnostima te moraju očuvati neovisnost od interesa trećih strana i izvijestiti nadzornike o sukobima interesa. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od usmene ili pismene opomene do razrješenja dužnosti ili otpuštanja s radnog mjesta.

- **Indija**

Središnja banka Indije: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje, od kojih svaki podliježe *ad hoc* sankcijama. Središnja banka Indije izuzeta je od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Nije predviđeno izuzeće za središnje banke i UUJD-ove trećih zemalja. Središnja banka Indije pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima i njihov je način primjene objavljen u dovoljnoj mjeri. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne temeljem nekoliko zakonskih odredbi. Postoje pravila kojima se članovima osoblja izrijekom onemogućuje spekulativno trgovanje financijskim instrumentima. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana. Međutim, ne postoji posebna unutarnja politika za rješavanje pitanja sukoba interesa. U pogledu pravila ponašanja, funkciju nadzora imaju izravno nadređene osobe. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

- **Japan**

Banka Japana: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje, od kojih svaki podliježe *ad hoc* sankcijama. Nacionalna središnja banka nije formalno izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Jednako tako, nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Članovi osoblja doživotno podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe i trgovanje financijskim instrumentima. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Za savjetovanje o promjenama nacionalnog okvira za etiku državnih službenika nadležno je središnje tijelo, Nacionalni odbor za etiku (*National Public Service Ethics Bord*). Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja i smanjenja plaće do okončanja radnog odnosa.

Ministarstvo financija: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. Članovi osoblja doživotno podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe i trgovanje državnim obveznicama. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana. Nacionalni odbor za etiku (*National Public Service Ethics Bord*) nadležan je za savjetovanje o promjenama nacionalnog okvira za etiku državnih službenika. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja i smanjenja plaće do okončanja radnog odnosa.

- **Meksiko**

Banka Meksika: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini kaznene prekršaje za koje se izriče zatvorska kazna. Nacionalna središnja banka formalno je izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima i njihov je način primjene objavljen u dovoljnoj mjeri. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne, koja se primjenjuje i nakon prestanka radnog odnosa. Postoje pravila kojima se članovima osoblja izričito onemogućuje trgovanje financijskim instrumentima po cijeni koja je u očiglednom nerazmjeru s objektivnom tržišnom cijenom. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Nekoliko odbora i odjela zaduženo je za unutarnji nadzor pridržavanja pravila ponašanja. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja i suspenzije do udaljavanja s radnog mjesta i privremene zabrane zapošljavanja na sličnim položajima.

Ministarstvo financija i javnog kredita Meksika: Članovi osoblja UUJD-a podliježu pravilima o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i svim oblicima manipuliranja tržištem te relevantnim

kaznenopravnim sankcijama. Za nacionalni UUJD ili UUJD-ove trećih zemalja nije predviđeno izuzeće od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Ograničenja se primjenjuju na trgovanje imovinom. UUJD u svojim djelatnostima primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne te im je bez iznimke zabranjeno korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Ne postoje posebna pravila kojima se članovima osoblja onemogućuje trgovanje financijskim instrumentima koje izdaje UUJD, međutim, podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Za primjenu unutarnjih pravila ponašanja nadležno je etičko povjerenstvo. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu varirati od upozorenja do udaljavanja s radnog mjesta i privremene zabrane zapošljavanja u javnom sektoru.

- **Singapur**

Monetarno tijelo Singapura: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje, od kojih svaki podliježe *ad hoc* sankcijama. Monetarno tijelo Singapura izuzeto je od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Nije predviđeno izuzeće za središnje banke ili UUJD-ove trećih zemalja. Monetarno tijelo Singapura pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima, a poštovanje predmetnih normi se nadzire. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne temeljem važećeg unutarnjeg kodeksa ponašanja i zabranjeno im je korištenje povjerljivim informacijama u privatne svrhe. Članovima osoblja i članovima njihovih obitelji nije dozvoljeno posjedovati financijske instrumente koje izdaju subjekti koji podliježu nadzoru i kupovati uvrštene financijske instrumente izvan javnih tržišta. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana te o sukobima interesa moraju izvijestiti voditelja odjela. Uprava Monetarnog tijela Singapura, zajedno s odjelom za ljudske resurse i odjelom za upravljanje rizicima, nadzire primjenu unutarnjeg kodeksa ponašanja i obavješćuje nove članove osoblja o istome. Disciplinske mjere koje provodi uprava Monetarnog tijela Singapura variraju od usmenog ukora do okončanja radnog odnosa.

- **Koreja**

Banka Koreje: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje, od kojih svaki podliježe *ad hoc* sankcijama, uključujući mogućnost doživotne zatvorske kazne. Nacionalna središnja banka nije formalno izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Jednako tako, nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne koja se može ukinuti u slučaju potrebe razmjene informacija s drugim tijelima te ne smiju koristiti povjerljive informacije u privatne svrhe. Ograničenja u pogledu poslovanja financijskim instrumentima primjenjuju se samo na članove osoblja s pristupom podacima kritičnima za

sigurnost. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i u slučaju sukoba interesa moraju se savjetovati s djelatnikom zaduženim za praćenje usklađenosti te su izuzeti od sudjelovanja u donošenju odluke. Djelatnik zadužen za etiku i praćenje usklađenosti odgovoran je za obučavanje osoblja o kodeksu ponašanja te nadzire usklađenost s istim. Ovisno o ozbiljnosti povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu za posljedicu imati okončanje radnog odnosa.

Ministarstvo strategije i financija Koreje: Članovi osoblja UUJD-a podliježu pravilima o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i svim oblicima manipuliranja tržištem te relevantnim administrativnim i kaznenopravnim sankcijama. Za nacionalni UUJD ili UUJD-ove trećih zemalja nije predviđeno izuzeće od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Za primjenu unutarnjih pravila ponašanja zadužen je djelatnik zadužen za praćenje usklađenosti. Ovisno o ozbiljnosti slučaja, mogu se poduzeti disciplinske mjere.

- **Švicarska**

Nacionalna banka Švicarske: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. Nacionalna središnja banka formalno je izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Međutim, nije predviđeno izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne temeljem važećeg unutarnjeg kodeksa ponašanja kojeg su se članovi vijeća banke dužni pridržavati i nakon prestanka radnog odnosa. Zabranjeno je korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Članovima osoblja onemogućeno je trgovanje financijskim instrumentima temeljem povjerljivih informacija, kao i obavljanje deviznih transakcija koje prelaze određeni novčani prag, osim ako je to unaprijed odobreno. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Za primjenu unutarnjeg kodeksa ponašanja nadležan je odjel za praćenje usklađenosti, kao i za savjetovanje, obučavanje, istrage, nadzor i izvješćivanje. U slučaju namjerne povrede službene dužnosti ili krajnje nepažnje, disciplinske mjere mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

Federalna financijska uprava: Članovi osoblja UUJD-a podliježu pravilima o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i svim oblicima manipuliranja tržištem te relevantnim administrativnim i kaznenopravnim sankcijama. Nacionalni UUJD izuzet je od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. UUJD-ovi trećih zemalja nisu izuzeti od predmetnih pravila. Članovi osoblja podliježu strogoj obvezi čuvanja poslovne tajne i nakon prestanka radnog odnosa. Također im je zabranjeno korištenje povlaštenim informacijama u privatne svrhe. Na snazi su pravila temeljem kojih se

članovima osoblja ograničavaju transakcije financijskih instrumenata te su članovi osoblja obvezni voditi evidenciju i na zahtjev izvještavati o svojim ulaganjima. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Izravno nadređeni službenici nadgledaju primjenu unutarnjih pravila ponašanja, čije je poznavanje dio obrazovanja članova osoblja. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i otpuštanje s radnog mjesta.

- **Turska**

Središnja banka Republike Turske: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje, od kojih svaki podliježe *ad hoc* sankcijama. Nacionalna središnja banka formalno je izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem, međutim nisu izuzete središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima, a njihov način primjene podliježe reviziji. Članovi osoblja podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne, a kršenje predmetne obveze čini kazneni prekršaj. Članovima osoblja onemogućeno je sudjelovanje u dražbi vladinih obveznica. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i ne sudjeluju u odlukama s obzirom na koje su u sukobu interesa. Odjel za reviziju odgovoran je za primjenu unutarnjih pravila ponašanja, provodi ispitivanja, studije i istrage te nudi usluge savjetovanja. Ovisno o težini povrede dužnosti, disciplinske mjere mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

Podtajništvo riznice Republike Turske: Članovi osoblja UUJD-a podliježu pravilima o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i svim oblicima manipuliranja tržištem te relevantnim administrativnim i kaznenopravnim sankcijama. Nacionalni UUJD ili UUJD-ovi trećih zemalja nisu izuzeti od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Članovi osoblja obvezani su normama upravljanja rizicima i podliježu strogoj obvezi čuvanja poslovne tajne te su ograničeni u trgovanju financijskim instrumentima. Dodatno, članovi osoblja moraju prijaviti informacije o vlastitoj imovini, kao i imovini u posjedu njihovih članova obitelji te se od njih očekuje očuvanje neovisnosti od interesa trećih strana i izbjegavanje sukoba interesa. UUJD imenuje etičku komisiju koja je zadužena za razvoj kulture etike, savjetovanje i praćenje ponašanja. Ovisno o težini povrede dužnosti, vijeće središnje banke može primijeniti različite disciplinske mjere, uključujući i otpuštanje s radnog mjesta.

- **SAD**

Središnja banka SAD-a: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem te navedeno čini administrativne i kaznene prekršaje koji podliježu sankcijama. Nacionalna središnja banka formalno je izuzeta od pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem. Nije predviđeno

izuzeće za središnje banke trećih zemalja. Središnja banka pri provedbi svojih djelatnosti primjenjuje norme upravljanja rizicima. Članovi osoblja podliježu strogoj obvezi čuvanja poslovne tajne i zabranjeno im je korištenje povlaštenim informacijama za osobnu korist. Na snazi su pravila kojima se članovima osoblja izrijekom onemogućuje ili ograničava trgovanje financijskim instrumentima temeljem povlaštenih informacija u vrijeme kada se sastaje Federalni odbor za otvoreno tržište i ulaganje u vrijednosne papire vlade SAD-a. Članovi osoblja podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Službenik za etiku, viši službenik središnje banke, odgovoran je za provedbu programa središnje banke za održavanje najviših normi poštenja, integriteta i nepristranosti pri provedbi djelatnosti središnje banke. Ovisno o težini povrede dužnosti, članovi osoblja podliježu disciplinskim mjerama koje mogu uključivati i okončanje radnog odnosa.

Ministarstvo financija SAD-a: Zabranjeno je trgovanje na temelju povlaštenih informacija, nezakonito objavljivanje povlaštenih informacija i svi oblici manipuliranja tržištem. Članovi osoblja podliježu strogoj obvezi čuvanja poslovne tajne te ograničenjima u pogledu kupnje imovine i posjedovanja financijskih instrumenata, kao i opsežnim pravilima o objavljivanju financijskih podataka. Članovi osoblja, nadalje, podliježu obvezi očuvanja neovisnosti od interesa trećih strana i moraju izbjegavati sukobe interesa. Zamjenik glavnog savjetnika imenovan je za ministarstvo službenikom agencije za etiku i odgovoran za upravljanje i koordinaciju programa etike i drugih pitanja u okviru važećih unutarnjih pravila ponašanja. Čelnici Ureda zaduženi su za poduzimanje odgovarajućih korektivnih i disciplinskih mjera u slučaju povrede dužnosti, koje uključuju i okončanje radnog odnosa.

6. ZAKLJUČCI

U ovoj fazi, Komisija zaključuje da je, temeljem ocjene dobivene predmetnom analizom ključnih i dodatnih kriterija, kako je prethodno objašnjeno, prikladno dodijeliti izuzeće od zahtjeva MAR-a središnjim bankama i UUJD-ovima Australije, Brazila, Kanade, Posebne upravne regije Narodne Republike Kine Hong Konga, Indije, Japana, Meksika, Singapura, Južne Koreje, Švicarske, Turske i Sjedinjenih Američkih Država, kao i središnjoj banci Kine. Potrebno je stoga, temeljem delegiranog akta navedenog u članku 6. stavku 5. MAR-a, produljiti izuzeće prethodno navedenim središnjim bankama i UUJD-ovima.

Usporedna analiza u ovom izvješću nije iscrpna. Isto tako temelji se na zakonodavstvu nekih trećih zemalja koje je podložno ažuriranju. Zaključci navedeni u ovom izvješću ne dovode u pitanje eventualne buduće izmjene, uzimajući u obzir izmjene zakonodavstava trećih zemalja ili izmjene činjeničnih okolnosti koje mogu biti uzrokom potrebe za ažuriranjem popisa izuzetih središnjih banaka i UUJD-ova trećih zemalja.

PRILOG: USPOREDNI PREGLED TREĆIH ZEMALJA

		Pravila o trgovanju na temelju povlaštenih informacija	Pravila o nezakonitom objavljivanju povlaštenih informacija	Pravila o manipulaciji tržištem	SB/UUJD izuzeće	Norme upravljanja rizikom	Povjerljive informacije	Transakcije imovinom u privatne svrhe	Neovisnost i sukobi interesa	Provedba	Izuzeće
Australija	**SB**	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Brazil	**SB**	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se i objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Kanada	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Kina	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja	**Da**

										jedinica	
	UUJD	Da	Da	Da	Nije dostupno javnosti / objavljeno	Nije dostupno javnosti / objavljeno	Službena tajna	Nije dostupno javnosti / objavljeno	Obveza neovisnosti	Disciplinske mjere uključujući otpuštanje s radnog mjesta	**n/a**
Hong Kong PUR	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Da (samo domaći UUJD-ovi)	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Indija	**SB/ UUJD**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	Službena tajna	OTPI	Obveza neovisnosti	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Japan	**SB**	Da	Da	Da	Ne	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti	Disciplinske mjere uključujući otpuštanje s radnog mjesta	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Nije dostupno javnosti / objavljeno	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja sukoba interesa	Disciplinske mjere uključujući otpuštanje s radnog mjesta	**Da**
Meksiko	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	Vođenje evidencije i izvješćivanje o posjedu /transakcijama imovine	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
Singapur	**SB/ UUJD**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i izbjegavanja	Mjere koje provodi unutarnja	**Da**

									sukoba interesa	jedinica	
Južna Koreja	**SB**	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica (nema otpuštanja s radnog mjesta)	**Da**
Švicarska	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Da (samo domaći UUJD-ovi)	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Disciplinske mjere uključujući otpuštanje s radnog mjesta	**Da**
Turska	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica (nema otpuštanja s radnog mjesta)	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Ne	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica (nema otpuštanja s radnog mjesta)	**Da**
SAD	**SB**	Da	Da	Da	Da (samo domaće SB)	Primjenjuje se, ali se ne objavljuje	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**
	UUJD	Da	Da	Da	Nije dostupno javnosti / objavljeno	Nije dostupno javnosti ni objavljeno	PTZUPS	OTPI	Obveza neovisnosti i DSNK	Mjere koje provodi unutarnja jedinica	**Da**

Legenda:

„SB” znači „središnja banka”

„UUJD” znači „ured za upravljanje javnim dugom”

„PTZUPS” znači „poslovna tajna i zabranjena upotreba u privatne svrhe”

„OTPI” znači „ograničenja u trgovanju imovinom i posjedovanju imovine”

„DSNK” znači „diskvalifikacija u slučaju neizbježnog konflikta”.